

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-08- Nr.

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) teikia Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 60, 129, 135, 138, 169, 170, 170¹ ir 170² straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas).

2021 m. birželio 10 d. Teisingumo ministerija gavo Europos Komisijos (toliau – Komisijos) oficialų pranešimą dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. INFR(2021)2069 dėl 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/913/TVR dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis (toliau – Pamatinis sprendimas 2008/913/TVR) netinkamo perkėlimo ir įgyvendinimo Lietuvos nacionalinėje teisėje (toliau – oficialus pranešimas). Komisijos nuomone, Lietuva neįvykdė savo įsipareigojimų, susijusių su Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR 1 straipsnio 1 dalies a punkto, 1 straipsnio 1 dalies c ir d punktų kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 4 straipsnio perkėlimu į nacionalinę teisę.

Įvertinusi Komisijos oficialiame pranešime nurodytas Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR 1 straipsnio 1 dalies a punkto, 1 straipsnio 1 dalies c ir d punktų kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 4 straipsnio nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę spragas, Teisingumo ministerija, siekdama užtikrinti visapusišką nacionalinės teisės atitikį minėtuose Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR straipsniuose įtvirtintoms nuostatoms, parengė reikalingas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK arba baudžiamasis įstatymas) pataisas, kurios užtikrins tinkamą Lietuvos Respublikos įsipareigojimų įgyvendinimą pagal Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR 1 straipsnio 1 dalies a punktą, 1 straipsnio 1 dalies c ir d punktus kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 4 straipsnį.

BK projekto tikslas – suderinti Lietuvos nacionalinės teisės nuostatas su Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR reikalavimais ir pašalinti Komisijos oficialiame pranešime identifikuotas Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR 1 straipsnio 1 dalies a punkto, 1 straipsnio 1 dalies c ir d punktų kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 4 straipsnio įgyvendinimo spragas.

I. Sprendžiama problema	BK 60, 129, 135, 138, 169, 170, 170 ¹ ir 170 ² straipsnių nuostatos neatitinka Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR 1 straipsnio 1 dalies a punkte, 1 straipsnio 1 dalies c ir d punktuose kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 4 straipsnyje įtvirtintų reikalavimų.
-------------------------	--

II. Siūlomos priemonės	<p>1) Tikslinamos baudžiamojo įstatymo nuostatos, šalia kitų kriterijų atskirai kaip savarankiškus įtvirtinant ir „<i>odos spalvos</i>“ bei „<i>etninės kilmės</i>“ kriterijus, kurios užtikrins baudžiamumą, pavyzdžiui, už viešą smurto ar neapykantos, nukreiptos prieš asmenų grupę, be kita ko, apibūdinamą ir pagal <i>odos spalvą</i> ar <i>kilmę</i>, ar tokiai grupei priklausančių asmenį, kurstymą ir kitus su neapykanta susijusius nusikaltimus.</p> <p>2) Tikslinami BK 170² straipsnyje įtvirtintos nusikalstamos veikos sudėties požymiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atsisakant baudžiamąją atsakomybę už viešą pritarimą tarptautiniams nusikaltimams, SSRS ar nacistinės Vokietijos nusikaltimams Lietuvos Respublikai ar jos gyventojams, jų neigimą ar šiurkštų menkinimą ribojančių požymių, t. y. formuluotės „<i>Lietuvos Respublikos teritorijoje ar prieš Lietuvos Respublikos gyventojus</i>“; - nustatant, kad baudžiamoji atsakomybė už BK 170² straipsnyje numatytą nusikaltimą atsirastų ne tik tada, kai buvo sutrikdyta viešoji tvarka, bet ir tada, kai <i>galėjo būti sutrikdyta viešoji tvarka</i>.
III. Priemonių kaštai	BK projektui įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės, taip pat šių lėšų nebus sutaupyta.
IV. Nauda visuomenei	Sudaromos galimybės efektyviau kovoti su neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais, didinant šių nusikalstamų veikų ištiriamumą ir sudarant tinkamas sąlygas kaltųjų asmenų patraukimui baudžiamojon atsakomybėn.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, BK projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

BK projektas pateiktas derinti su Generaline prokuratūra (toliau – GP), Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), Nacionaline teismų administracija (toliau – NTA), Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PD), Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės institutu (toliau – TI) ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – LGKT). Pastabos ir pasiūlymai dėl BK projekto taip pat gauti iš Lietuvos žmogaus teisių centro (toliau – LŽTC), Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos (toliau – LRSKĮ) ir Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės (toliau – LŽB). GP, VRM, NTA ir PD pritarė BK projektui be pastabų. TI išvados BK projektui per nustatytą terminą nepateikė. LGKT, LŽTC, LRSKĮ ir LŽB pastabų dėl paties BK projekto turinio neturėjo (t. y. BK projektui pritarė), tačiau pateikė papildomų pasiūlymų ir pastebėjimų, kurie tiesiogiai su Pamatinio sprendimo 2008/913/TVR nuostatų įgyvendinimu nėra susiję. Dėl šių institucijų pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

BK projektas neprieštarauja Aštuonioliktajai Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

BK projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

BK projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

BK projektą parengė Teisingumo ministerijos Baudžiamosios justicijos grupės (vadovė Simona Mesonienė, tel. 266 2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt) vyresnysis patarėjas Tautvydas Žėkas (tel. 219 1880, el. p. tautvydas.zekas@tm.lt).

PRIDEDAMA. 17 lapų.

Teisingumo ministrė
Dobrovolska

Evelina

Tautvydas Žėkas, (8 5) 219 1880, el. p. tautvydas.zekas@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas